

Gemeente
West
Maas en
Waal

POUDEROYEN
compagnons

Structuurvisie

Recreatieconcentratiegebieden 2026

Gemeente West Maas en Waal - 20 april 2017 - Vastgesteld

Gemeente
West
Maas en
Waal

POUDEROYEN
compagnons

vormgeving van stad en land

Structuurvisie Recreatieconcentratiegebieden 2026

Vastgesteld

Opdrachtgever:
Gemeente West Maas en Waal
Contactpersoon gemeente:
Hennie den Boer

IMRO code:
NL.IMRO.0668.SVRCG2026-SVV1

Projectleider Pouderoyen:
ir. Harry Horbach
Project P154375/131-040

20 april 2017

Inhoudsopgave

Inleiding

Deel 1: De verkenning	7	Deel 2: De ontwikkelingsvisie	30
1. Afbakening visie	8	4. De ontwikkelingsvisie	31
1.1 Gebiedsbeschrijving	8	4.1 Ontwikkelingsvisie 'Over de Maas'	32
1.2 Rivierenlandschap	9	4.2 Ontwikkelingsvisie De Schans	35
1.3 Wederopbouwgebied	10	4.3 Ontwikkelingsvisie De Gouden Ham	37
		4.4 Ontwikkelingsvisie 'Tuinen van Appeltern'	42
2. Inventarisatie en analyse beleid	11	Deel 3: De uitvoeringsagenda	44
2.1 Rijksbeleid	11	5. De uitvoeringsagenda	45
2.2 Provinciaal beleid	12	5.1 Algemeen	45
2.3 Regionaal beleid	13	5.2 Financiële haalbaarheid	45
2.4 Gemeentelijk beleid	14	5.3 Tabel met projectbeschrijvingen	46
2.5 Beleidsanalyse	16		
3. Gebiedsbeschrijving en huidig beleid voor de 4 gebieden	17	Literatuurlijst	47
3.1 Over de Maas	17	Bijlage	
3.2 De Schans	20	Begripsomschrijvingen	48
3.3 De Gouden Ham	23		
3.4 De Tuinen van Appeltern	27		

Voorwoord

Deze structuurvisie is een uitnodiging om in gesprek te gaan. Bijvoorbeeld in gesprek over een economische pijler, ruimtelijke kwaliteit en de toekomst.

Onze prachtige gemeente kent kansen voor nieuwe- en bestaande ondernemers in de Vrijetijdseconomie. Kansen die uitgebreid benoemd zijn in onze visie op de vrijetijdseconomie.

Om kansen te benutten is ruimte nodig, letterlijk en figuurlijk. Een structuurvisie is een richtsnoer voor de ruimte, activiteiten en definities in onze recreatiegebieden. Een noodzakelijkheid om een kansrijke economische pijler te blijven en daarin te excelleren.

Via de vrijetijdseconomie zijn er indirecte kansen zoals bijvoorbeeld een mooi landschap, herontwikkeling van (leegstaand) vastgoed en recreatief medegebruik van agrarisch landschap en natuur of publiek gebruik van recreatieve faciliteiten.

Directe kansen voor ondernemers zijn bijvoorbeeld het toevoegen van (indoor)attracties, overnachtingen voor groepen, digitalisering van de sector en focus op watertoerisme.

De vrijetijdseconomie zorgt voor voorzieningen en werkgelegenheid en daarmee leefbaarheid in onze dorpen, met name aan de Maaskant maar eigenlijk in het hele Land van Maas en Waal, een streek centraal in Nederland. Met de Maas, Waal en het ruilverkavelingslandschap en polderlandschap een prachtige plek om te recreëren. Een prachtige plek die door slimme combinaties van ondernemerschap en woon- en leefklimaat nog mooier wordt.

Ik ga graag met u het gesprek aan en voelt u zich uitgenodigd te reageren en te investeren, om aan deze gezamenlijke visie uitvoering te geven.

Wethouder Sander Bos

Inleiding

Aanleiding en ambitie

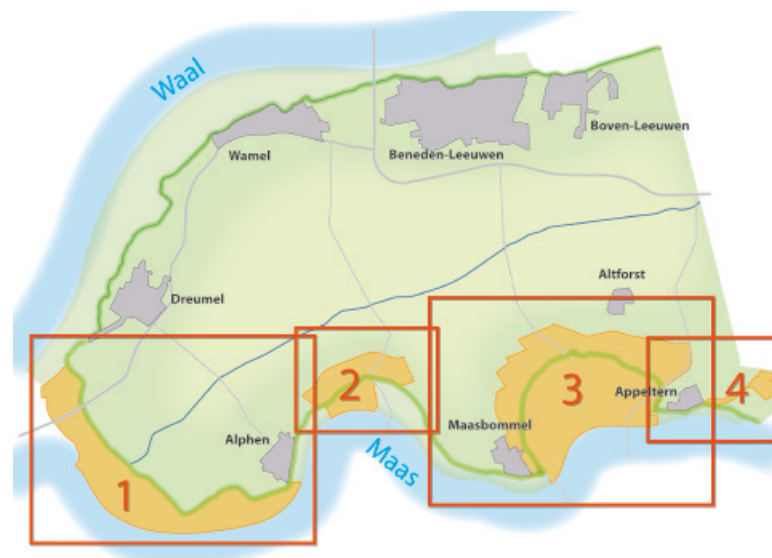
Onze gemeente ligt in het westelijk deel van het land van Maas en Waal, het gebied tussen de rivieren de Maas en de Waal. Een uniek polderlandschap waarin kilometers aan dijken de fraaie uiterwaarden omzomen. De rivieren de Maas en de Waal vormen in respectievelijk zuidelijke en noordelijke richting de natuurlijke grens.

Wij koesteren het bijzondere karakter van onze gemeente met zijn landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten. Deze kwaliteiten dragen bij aan de leefbaarheid van de kernen en het buitengebied en hebben een forse aantrekkingskracht op toeristen.

Deze structuurvisie heeft vrijetijdseconomie ('toerisme en recreatie') als onderwerp. Binnen onze gemeente is vrijetijdseconomie onderdeel van de speerpunten zoals die zijn vastgesteld in het kader van het behoud en de versterking van de leefbaarheid van de kernen. We bieden waar mogelijk ruimte aan de ontwikkeling van recreatieve activiteiten. In de dorpen en in het buitengebied wordt vooral de ruimte geboden aan kleinschalige (aanvullende en ondersteunende) recreatie. De mogelijkheden daartoe zijn beschreven in onze Structuurvisie Buitengebied 2020 en de Structuurvisie Dorpen 2025.

Binnen onze gemeente zijn vier gebieden waar de vrijetijdseconomie zich concentreert ('recreatie-concentratiegebieden'). Dit zijn de gebieden: De Schans, de Gouden Ham, de Tuinen van Appeltern en zandwin/ en natuurontwikkelingsproject Over de Maas (kortheidshalve Over de Maas genoemd). Voor deze vier gebieden waar recreatie en toerisme de belangrijkste ruimtelijke dragers zijn, geldt op dit moment een diversiteit aan beleidskaders. Deze structuurvisie richt zich op deze vier gebieden en integreert de diversiteit aan beleidskaders in één visie.

Het is onze ambitie om op het gebied van de vrijetijdseconomie te groeien door het versterken en uitbreiden van de verblijfs- en de dagrecreatie in deze recreatieconcentratiegebieden, met behoud van de omgevingskwaliteiten.

De indicatieve ligging van de vier deelgebieden.

De vier gebieden voor de structuurvisie:

1. Over de Maas;
2. De Schans;
3. De Gouden Ham;
4. De Tuinen van Appeltern.

Doel van de structuurvisie

Het doel van de structuurvisie is om richting te geven aan toeristisch-recreatieve ontwikkelingen in de vier recreatieconcentratiegebieden tot 2026. De planologische ruimte zal optimaal worden ingezet om de gebieden hun kracht en economische impuls te laten behouden en waar mogelijk te versterken. De potentiële kwaliteiten en mogelijkheden van de verschillende gebieden vormen daarbij het uitgangspunt.

Deze visie is het ruimtelijke kader waarmee recreatie en de landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten van West Maas en Waal in de komende periode duurzaam worden verankerd en waardoor onze gemeente meer en betere bekendheid verkrijgt als toeristische trekpleister.

In deze visie bundelen en actualiseren wij de bestaande zeer diverse (zowel in datering als in detaillering) beleidsdocumenten en visies voor de vier gebieden, tot één duidelijk beleidsdocument over de vrijetijdseconomie. Alleen als ervaringen van betrokkenen daartoe aanleiding geven of als aannames evident onjuist of achterhaald zijn, stellen we het bestaande beleid bij.

Status

Deze visie is dé integrale en ruimtelijke afweging van de ontwikkelingsmogelijkheden in de recreatieve concentratiegebieden tot 2026. Deze visie geeft het kader en de ambitie weer en inspireert tot verdere ruimtelijke invulling van deze gebieden.

In de visie zijn per gebied de plangrenzen opgenomen waarop deze visie van toepassing is. Op de visiekaarten is een 'doorkijk' naar de omgeving, waar deze visie niet op van toepassing is, gegeven.

Vorbereiding (artikel 2.1.1 Bro)

Deze structuurvisie is samen met maatschappelijke organisaties, ondernemers, inwoners en andere betrokkenen tot stand gekomen. Hiertoe zijn informatie- en overlegbijeenkomsten geweest met ondernemers en met de dorpscomités van de vier direct aan de recreatieconcentratiegebieden grenzende dorpen (Alphen, Maasbommel, Altforst en Appeltern). Ook het ZLTO en de vereniging Streekbeheer Maas en Waal zijn in dit vooroverleg betrokken. De ontwerpstructuurvisie heeft daarnaast voor een ieder ter inzage gelegen.

Leeswijzer

Deze structuurvisie bestaat uit drie delen:

1. De verkenning.
2. De ontwikkelingsvisie.
3. De uitvoeringsagenda.

Deel 1: De verkenning

1. Afbakening visie

Deze structuurvisie richt zich op vier concentratiegebieden. Deze concentratiegebieden liggen in het zuidelijk deel van onze gemeente (zie nevenstaand kaartbeeld). Er is bij het opstellen van de visie tevens gekeken naar de mogelijkheden in en de uitstraling naar de omgeving.

1. Over de Maas

Van zandwinlocatie naar natuurontwikkeling en verbreding van de rivier; extensief recreatief gebruik.

2. De Schans

Kleinschalig extensief recreatief gebied.

3. De Gouden Ham

Grootschalig recreatief gebied met dag- en verblijfsrecreatie.

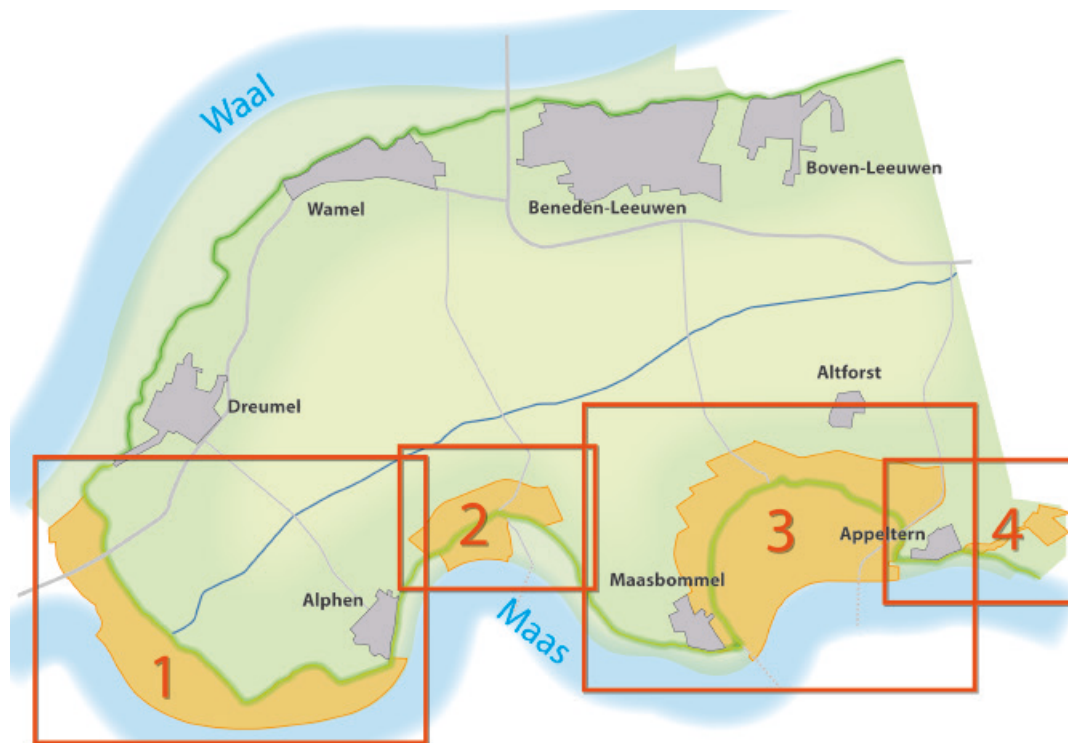
4. Tuinen van Appeltern

Internationaal park en platform voor tuin- en buitenbeleving.

1.1 Gebiedsbeschrijving

De dijken, rivieren, het polderlandschap en de rust en ruimte in combinatie met de centrale ligging in Nederland zijn unieke omgevingskwaliteiten van onze gemeente. Deze omgevingskwaliteiten versterken de vrijetijdseconomie. Beschrijving en behoud en waar mogelijk versterking van deze kwaliteiten geldt als belangrijke pijler van deze visie.

De vier concentratiegebieden liggen in het zuiden van onze gemeente en maken onderdeel uit van het rivierenlandschap van de Maas. Het gebied kenmerkt zich door de aanwezigheid van landschappelijke en cultuurhistorisch waardevolle elementen.

De vier concentratiegebieden

Het rivierenlandschap is een leesbaar landschap: de rivier, de uiterwaard, de oeverwal, de rivierduin en de komgronden, ze zijn herkenbaar en duidelijk begrensd.

Kenmerkend element in het rivierenlandschap is de dijk. Het dijklint van de Maas rijgt de vier recreatiegebieden aan elkaar. Ten noorden van het lint liggen de open komgronden (cultuurhistorisch waardevol 'wederopbouwgebied'), de dijk begrenst de kleinschalige oeverwallen en de uiterwaarden van de Maas.

De recreatie voegt zich naar het landschap; voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen is een goede landschappelijke inpassing een voorwaarde. De gelaagde opbouw van het landschap, met rivieren en uiterwaarden, oeverwallen en komgronden vormt het landschappelijk kader.

1.2 Rivierenlandschap

Komgronden

Het buitengebied kent een overwegend agrarisch karakter. In het komgebied bepalen agrarische gronden in combinatie met eendekooien, enkele grienden, bosschages met populieren en erfbeplanting het beeld. Erfbeplanting bij agrarische bedrijven vormen kleinschalige beplantings-elementen en kleinschalige hoogteverschillen.

De wegen in het komgebied zijn veelal aangezet met laanbeplanting en vormen een groen raamwerk.

Het komgebied kent nog altijd een veel meer open en grootschalig karakter met lange zichtvelden in tegenstelling tot het kleinschalige karakter van de oeverwal.

Een groot deel van de komgronden hebben cultuurhistorische waarden: zij maken onderdeel uit van de 30 wederopbouwgebieden van nationaal belang. Het gaat bij dit gebied om de landinrichting (zie 1.3).

De Weteringen verbinden waardevolle ecologische gebieden, zoals eendekooien, oude populierbossen en moerassige terreinen, met elkaar die tezamen onderdeel uitmaken van het Gelders natuurnetwerk en de Groene ontwikkelzone.

Het landschap van de komgronden.

Oeverwallen

De oeverwallen langs de Maas zijn veel minder breed dan die langs de Waal. Deze zones langs beide rivieren kennen ook elk voor zich een variatie in breedte. Daardoor ontstaat er een divers beeld met afwisselende breedtes van de oeverwal. Het karakter van de oeverwal is kleinschalig en kenmerkt zich door een onregelmatige blokverkaveling en een historisch gegroeid wegenpatroon. Kenmerkend zijn de bebouwingsconcentraties, erfbeplantingen, fruitboomgaarden, houtsingels en hagen. De boomgaarden samen vormen een grotere eenheid tussen de verschillende dorpen; zij scheiden de dorpen onderling op een landschappelijke manier.

1.3 Wederopbouwgebied

In de periode 1950 - 1959 vond een ingrijpende ruilverkaveling en streekverbetering plaats: de herinrichting van onze komgronden is het eerste grootschalige ruilverkavelingsplan, waarbij slecht renderende komgronden zijn omgezet in volwaardige agrarisch land en waarbij tientallen boerderijen vanuit de dorpskom naar de komgronden werden verplaatst

Circa 10 tot 12 hectare groot, dat was de omvang van de nieuwe agrarische bedrijven op de komgronden. Kenmerkend zijn de variatie in boerderijtypen met herkenbare architectuur en de rijke erfbeplanting.

Karakteristieke bestaande elementen, zoals een aantal eendenkooien en boscomplexen, zijn behouden. De bossen maken onderdeel uit van de groenstructuur.

Markante boomsingels rond boerderijen en accentuering van de wegen door rijen bomen erlangs, en op maaiveldniveau het stelsel van greppels, sloten en hoofdafwateringen vormen het landschap.

De cultuurhistorische waarde van het wederopbouwgebied is van landelijke waarde.

Het landschap van de oeverwallen.

2. Inventarisatie en analyse beleid

Deze visie is een resultante van de inventarisatie en de analyse van de relevante beleidsdocumenten op rijks-, provinciaal, regionaal en gemeentelijk niveau.

2.1 Rijksbeleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR)

In de SVIR, vastgesteld op 13 maart 2012, is het ruimtelijke en mobiliteitsbeleid van het Rijk opgenomen. De SVIR schetst hoe Nederland er in 2040 uit moet zien: concurrerend, leefbaar en veilig.

Het Rijk benoemt in de SVIR 13 nationale belangen; hiervoor is het Rijk verantwoordelijk en wil het resultaten boeken. Deze belangen zijn gelijkwaardig aan elkaar en beïnvloeden elkaar onderling.

Voor onderhavige visie zijn ook een groot aantal belangen van toepassing.

In de Beleidsregels grote rivieren en in het provinciaal en gemeentelijk beleid zijn deze landelijke belangen verder uitgewerkt.

Beleidslijn grote rivieren

Doelstelling van de Beleidslijn grote rivieren is om de beschikbare afvoer- en bergingscapaciteit van het rivierbed te behouden en ontwikkelingen tegen te gaan die de mogelijkheid tot rivierverruiming nu en in de toekomst feitelijk onmogelijk maken.

De beleidsregels gaan uit van een eigen risico en verantwoordelijkheid ten aanzien van ontstane schade door hoog water voor activiteiten in het rivierbed.

De Gouden Ham, de Schans en het gebied Over de Maas vallen onder de werking van de beleidslijn. Voor deze gebieden geldt een stroomvoerend regime.

Experimenteren met aangepast Bouwen (EMAB)

Het Rijk heeft in het kader van de Beleidslijn grote rivieren, vijftien locaties in het rivierbed van de grote rivieren aangewezen, waar geëxperimenteerd kan worden met technisch aan het water aangepaste bouwvormen (zogenoemde 'EMAB-locaties').

Het gaat hierbij om locaties die in het rivierbed zijn gelegen en waar, door de "Beleidslijn grote rivieren", ruimtelijke en economische ontwikkelingen in de knel zijn gekomen. Door op de daarvoor aangewezen locaties en onder voorwaarden een project te ontwikkelen, waarbij geëxperimenteerd kan worden met aangepaste bouwvormen, is het mogelijk om een gebied weer een kwaliteitsimpuls te geven.

Eén van de geselecteerde locaties betreft Gouden Ham. Uiteindelijk is op 18 mei 2015 door het Rijk medewerking verleend aan 7 projectideeën en de benodigde watervergunningen zijn inmiddels verleend. Ondernemers krijgen hiermee de mogelijkheid deze ideeën daadwerkelijk te realiseren, waarbij de gemeente een faciliterende rol kan spelen.

2.2 Provinciaal beleid

Omgevingsvisie Gelderland

De Omgevingsvisie Gelderland (2014) is een structuurplan van de provincie Gelderland. De provincie kiest er in deze Omgevingsvisie voor om vanuit twee hoofddoelen bij te dragen aan gemeenschappelijke maatschappelijke opgaven. Deze zijn:

1. een duurzame economische structuur;
2. het borgen van de kwaliteit en veiligheid van onze leefomgeving.

De provincie ziet samen met haar partners de volgende opgaven voor een gezonde vrijetijdseconomie:

- voorzien in een kwalitatieve en kwantitatieve behoefte voor vrijetijdsbesteding in Gelderland en een verhoging van de kwaliteit van het toeristisch product;
- vergroten van de bijdrage van vrijetijdseconomie aan de werkgelegenheid en het inkomen van de mensen in Gelderland;
- de vrijetijdseconomie ondersteunen bij het aanpassen aan de eisen van deze tijd (duurzaam, maatschappelijk verantwoord ondernemen, ruimtelijke kwaliteit);
- ondersteunen van de vrijetijdseconomie als nieuwe economische drager op het platteland;
- cultuurhistorie vermarkten voor vrijetijdseconomie;
- het initiatief nemen voor een Gelders wandelnetwerk om het recreatief toeristisch product 'Gelderland wandel-provincie nr.1' te ontwikkelen en een infrastructuur te bieden die bewegingsarmoede tegengaat.

De provincie biedt ruimte aan kwaliteitsverbeteringen en innovatie van recreatiebedrijven. Tegelijkertijd willen zij zorgvuldig omgaan met de ruimte.

Leegstand en verpaupering in de bestaande voorraad moeten worden voorkomen en een goede inpassing is nodig.

De bijzondere natuur-, landschaps- en cultuurhistorische waarden in Gelderland staan centraal. Nieuwe ontwikkelingen op bestaande terreinen en in bestaande gebouwen verdient de voorkeur boven nieuwbouw. Bij plannen voor uitbreiding en nieuwbouw moet worden onderzocht of er mogelijkheden zijn op bestaande terreinen, voordat nieuwe locaties worden gebruikt.

De provincie streeft naar concentratie van nieuwe toeristisch recreatieve activiteiten op de bestaande dagrecreatieterreinen. Deze terrein worden (gedeeltelijk) al intensief gebruikt voor recreatiedoeleinden. Met concentratie van bedrijfsmatige activiteiten op deze terreinen, kan de omgeving verder worden ontzien.

Wandel, fiets, struin- en ruiterroutes zijn belangrijk voor de vrijetijdseconomie. De (acht) langeafstandswandelroutes (LAW's) en (zeven) langeafstandsfietsroutes (LF's) hebben een grote belevingswaarde. Het tot stand te brengen Gelders Wandelnetwerk en het fietsknooppuntennetwerk zijn belangrijke instrumenten om barrièrevorming en versnippering van het netwerk van aantrekkelijke, verkeersluwe wegen en paden voor het langzaam verkeer te voorkomen. Hiermee kan het effect van deze maatregelen op de beleving en de vrijetijds-economie worden versterkt.

2.3 Regionaal beleid

Ambitiedocument 2016-2020, regio Rivierenland

Regio Rivierenland heeft in 2016 een ambitiedocument voor de regionale speerpunten voor de periode 2016-2020 opgesteld. Een van de drie speerpunten is recreatie en toerisme.

De gebieden: de Gouden Ham, de Schans en de tuinen van Appeltern zijn met de gebiedsaanduiding 'intensieve recreatie' aangeduid. Het ontzandingsgebied 'Over de Maas' als extensieve recreatie.

Op de Kansenkaart is het gebied De Gouden Ham en De Schans als een van de drie toeristische recreatieve Hotspots opgenomen. Het aanwijzen als Hotspot biedt extra kansen voor de ontwikkeling van dit gebied.

Speerpunt Recreatie en Toerisme (T)

Het landschap, de identiteit en het imago verkregen uit de agrarische sector vormen de aanleiding voor talloze recreatieve ontwikkelingen en activiteiten, zoals Dijkensport, Appelpop en de Bloesemtocht. De keuze voor recreatie en toerisme als speerpunt is een logische. Maar er moet nog veel gedaan worden. Ook hier kan focus helpen door recreatieve ontwikkeling rond het thema 'fruit', 'water/rivieren', 'routes' (bijvoorbeeld fiets-, wandel- en vaarroutes) en 'landmarks', (bijvoorbeeld de Hollandse Waterlinie) te kiezen boven andere thema's. Op dit moment is logies-verstrekking en dagattractie nog onvoldoende ontwikkeld. Aandacht voor arbeidsparticipatie, beleving van agribusiness en logistiek, duurzaamheid in bedrijfsvoering (bijvoorbeeld gebruik van duurzame energie) en verbindingen tussen bestaand recreatief en toeristisch aanbod is hierbij nodig.

Gekozen is voor een jaarlijkse groei van 5% in omzet (als grove verdubbeling van de autonome groei zonder beïnvloeding door beleid).

De te bereiken resultaten zijn:

1. een platform op te richten voor verbinding, inspiratie en innovatie rondom thema's. Thema's zijn:
arbeidsparticipatie, beleving van kennis van agribusiness en logistiek, fruit, water/rivieren, routes, landmarks, duurzaamheid in bedrijfsvoering, verbindingen leggen tussen bestaand aanbod van recreatie en toerisme;
2. vraag en aanbod van arbeid op elkaar af te stemmen voor recreatie en toerisme gericht op een
structureel aanbod van werkervarings- en leertrajecten en meer arbeidsplaatsen;
3. pro-actief het toeristisch aanbod te stimuleren dat inspeelt op sterke punten van de regio,
dat doelgroepen die daarbij passen aantrekt en dat tekorten in aanbod aanvult. Dit kan door de
inzet van een aanjaagteam gericht op meer overnachtingsmogelijkheden en dagattracties. Een
basisvoorwaarde daarbij is breedbandinternet in het buitengebied.
4. ruimte te scheppen in overheidsbeleid en regelgeving voor bedrijvigheid:
 - Afstemmen van beleid.
 - Ruimtelijke kansenkaart voor groot- en kleinschaligheid.

Het gebied de Gouden Ham en de Schans is regionaal aangewezen als een toeristisch recreatieve hotspot. De Gouden Ham en de Schans moeten, gelet op hun ligging in elkaars nabijheid, in onderlinge samenhang worden gezien. De gebieden zijn in de huidige situatie wat betreft toeristisch profiel aanvullend aan elkaar; de Gouden Ham is een intensief gebied, de Schans extensief.

In de 'visie en toetsingskader Gouden Ham/De Schans' uit 2005 hebben wij als ambitie aangegeven dat de Schans zich tot een duurzaam, kleinschalig toeristisch gebied ontwikkeld. In deze visie zetten wij deze beleidslijn door. Voor onze toeristen en bezoekers zorgen wij hiermee namelijk voor een zeer gedifferentieerd aanbod, met mogelijkheden voor 'rustzoekers' in het gebied van de Schans, die desgewenst ook van de faciliteiten van de nabij gelegen Gouden Ham gebruik kunnen maken. Hiermee versterken wij dit gebied in de lijn van het regionale beleid.

2.4 Gemeentelijk beleid

Visie Vrijtijdseconomie 2015 - 2018

De Visie Vrijtijdseconomie 2015-2018 beschrijft het beleid voor de vrijetijdseconomie. Het is onze ambitie om op het gebied van vrijetijdseconomie te groeien door uitbreiding van verblijfsrecreatie en dagrecreatie in de recreatieve concentratiegebieden. Een belangrijk onderdeel van de visie is het realiseren van seizoenverlengende recreatieve activiteiten. Hierbij zijn de volgende termen leidend: onderscheidend, gevarieerd en op elkaar afgestemd.

De te bereiken doelen zijn:

- Meer overnachtingen.
- Meer bestedingen.
- Meer werkgelegenheid.
- Betere samenwerking.

West Maas en Waal heeft op basis van deze doelen de volgende speerpunten voor de periode 2015-2018 geformuleerd:

1. Gebiedsmarketing.
2. De Gouden Ham als recreatieve hotspot.
3. Ondernemen met rivieren.
4. Uitbreiden van infrastructuur.

Visie leefbaarheid kernen 2030

De koers van de visie is samenwerken en promoten. Dit betekent o.a.:

- Van autonome dorpen naar woondorpen in de regio, met meer voorzieningen als winkels, school, sportclubs en bibliotheek op regioniveau.
- Terugtrekkende overheid; een transformatie van de gemeente naar regiegemeente. Inwoners en maatschappelijke organisaties krijgen meer inspraak in beleid en een grotere rol bij de uitvoering van het beleid.

In de visie zijn 15 speerpunten benoemd om deze doelstelling te realiseren. De speerpunten waar in onderhavige visie bij kan worden aangesloten, staan hieronder weergegeven.

- In 2030 worden de dorpen actief ingezet om toeristen naar de streek te trekken, met behoud van het dorpse karakter.
- In 2030 geniet het Land van Maas en Waal door effectieve promotie landelijke bekendheid.
- In 2030 zijn de cultuurhistorische kwaliteiten van West Maas en Waal beschermd en bekend bij inwoners en toeristen.
- In 2030 is West Maas en Waal binnenin en van buitenaf goed bereikbaar zowel voor autobezitters als niet autobezitters

Structuurvisie Buitengebied 2020

Uitgangspunt is dat het onderscheid tussen kom, oeverwal en uiterwaarden behouden moet blijven en waar mogelijk versterkt om zo de eigenheid en leesbaarheid van het landschap te bewaren.

In het komgebied wil de gemeente meer ruimte bieden aan recreatie. Het gaat dan om extensieve recreatie en kleinschalige dagrecreatie.

De oeverwal vormt o.a. een uitloopgebied voor de inwoners van de kernen. Voor recreatie en toerisme is het toevoegen en daarmee uitbreiden van verschillende kleinschalige recreatievormen mogelijk. Gedacht wordt aan extensieve dagrecreatie, kleinschalige dagrecreatie, het benutten van dorpsommetjes en kerkpaden, kleinschalige verblijfsrecreatie in bestaande bebouwing, kleinschalige kampeerterreinen, verenigings- en groepskamperen in bestaande bebouwing, kleinschalige recreatie als nevenactiviteit bij een agrarisch bedrijf, extensieve verblijfsrecreatie in vrijkomende agrarische bebouwing.

Rekening houdend met de karakteristiek van de uiterwaarden wil de gemeente beperkt recreatief medegebruik in de vorm van extensieve recreatie en kleinschalige dagrecreatie toestaan.

Buitendijks zijn er wat betreft bebouwing nagenoeg geen mogelijkheden. Het gaat dan om gebruik maken van bestaande bebouwing of drijvende en/of demontabele constructies

Beleid permanente bewoning recreatieverblijven 2008

Tot 2008 is sprake geweest van een stilzwijgend gedoogbeleid als het gaat om het permanent bewonen van recreatieverblijven. Om aan deze gedoogsituatie een einde te maken is in 2008 een beleidsnotitie opgesteld die als handleiding fungeert bij de aanpak van bestaande permanente bewoning van recreatieverblijven. In de beleidsnotitie 'Beleid permanente bewoning recreatieverblijven 2008' is vastgesteld dat bestaande permanente bewoning als volgt dient te worden aangepakt:

1. Actief vrijstelling verlenen op grond van artikel 20 Besluit ruimtelijke ordening (oude wetgeving)
2. Handhavend optreden indien deze vrijstelling niet kan worden verleend en er toch permanent wordt gewoond

Met name in het gebied rondom de Gouden Ham zijn een groot aantal recreatiewoningen aanwezig. Deze woningen bevinden zich op De Hanenberg (56 woningen), aan de Kreijendijk (23 woningen) en aan de Bovendijk (46 woningen).

Het beleid zoals dat in 2008 is vastgesteld is in 2009/2010 actief tot uitvoering gebracht.

In de beleidsnotitie is tevens uitgewerkt op welke manier permanente bewoning (in de toekomst) voorkomen kan worden. Hiervoor zijn de volgende mogelijkheden genoemd:

- a. Het bestemmingsplan. Een heldere beschrijving van de bestemmingen in het bestemmingsplan.
- b. Convenant/koopovereenkomst. In het geval van nieuwe planologische ontwikkeling kan het aangaan van een convenant/koopovereenkomst aanknopingspunten bieden.
- c. Een nachtregister. Dit kan als instrument bijdragen in de bewijsvoering voor het aantonen van permanente bewoning.
- d. Voorlichting en communicatie.
- e. De exploitatieopzet. Er moet sprake zijn van een bedrijfsmatige exploitatie.

Deze maatregelen zijn ook tot uitvoering gebracht.

2.5 Beleidsanalyse

Door de gezamenlijke ambitie en inzet van provincie Gelderland, regio Rivierenland, de gemeenten binnen het Land van Maas en Waal, ondernemers en andere betrokkenen staat 'vrijtijdseconomie' nadrukkelijk op de kaart.

Het beleid voor de komende jaren is gericht op economische groei vooral door:

- toeristisch aanbod te versterken;
- ruimte te bieden aan recreatieve activiteiten;
- uitbreiding van verblijfsrecreatie en dagrecreatie in de recreatieve concentratiegebieden;
- het tot stand brengen van het Gelders Wandelnetwerk.

De Gouden Ham is als een toeristisch- recreatieve Hotspot aangewezen. Dit biedt kansen om dit gebied in de komende jaren op het gebied van vrijetijdseconomie verder te versterken. Het realiseren van jaarrond recreatieve (seizoen verlengende) mogelijkheden is hierbij een speerpunt.

3. Gebiedsbeschrijving en huidig beleid voor de 4 gebieden

De vier kerngebieden in West Maas en Waal op het gebied van vrijetijdseconomie zijn:

- Over de Maas
- De Schans
- De Gouden Ham
- De Tuinen van Appeltern

Deze verkenning beschrijft voor de 4 gebieden de bestaande situatie, het geformuleerde beleid en een sterkte en zwakte analyse van het betreffende gebied.

De sterkte en zwakte analyse is een resultante van gesprekken met direct betrokkenen en belanghebbenden over de bestaande situatie, de wensen en bedreigingen van dit moment.

3.1 Over de Maas

Over de Maas is gelegen aan de westzijde van onze gemeente. Het gebied heeft een oppervlakte van circa 277 hectare.

Regionale bereikbaarheid

Bij regionale bereikbaarheid gaat het over de volgende aspecten: via wegen (auto, fiets), openbaar vervoer, en de veerverbindingen.

Voor autoverkeer is het gebied goed bereikbaar. Het gebied is onderdeel van het Gelders fietsnetwerk. Hier staat een comfortabel en aantrekkelijk fietsnetwerk voorop. Een voorbeeld van een fietsroute langs cultuurhistorische locaties is de route: Druten-West Maas en Waal (totale route circa 49 km). Het gebied is per openbaar vervoer minder goed bereikbaar. De bus rijdt over de Van Heemstraweg (direct nabijheid van het plangebied).

Luchtfoto gebied Over de Maas (PDOK)

De Maasdijk

In de buurt van het gebied Over de Maas is echter geen halte. De enige vorm van mobiliteit is de Regiotaxi/basismobiliteit. Met het verdwijnen van de buurtbus biedt het nieuwe OV hier mogelijk een oplossing. De bereikbaarheid naar het zuiden wordt door de veerpont bij Lith gewaarborgd.

Het beleid voor het gebied Over de Maas

Voor het gebied geldt een structuurplan dat de winning van bouwgrondstoffen en de toekomstige inrichting tot natuur en recreatie reguleert.

Het project Over de Maas kent twee belangrijke hoofddoelstellingen:

- de winning van minimaal 15 miljoen ton industriezand;
- de ontwikkeling van minimaal 140 ha nieuwe riviergebonden natuur.

Daarnaast gelden de volgende nevendoelstellingen:

- rivierverruiming ten behoeve van verbetering hoogwaterveiligheid;
- extensief recreatieve openstelling van het gebied;
- het voeren van duurzaam extensief beheer na herinrichting.

Op dit moment (2016) is de kleiwinning voor de keramische industrie nog in volle gang.

Sterkte en zwakteanalyse Over de Maas

Sterkten <ul style="list-style-type: none"> • Uniek natuurgebied/ 2 waterplassen met extensieve recreatie (bijv. fiets-/wandelpaden) • Landelijke aansluiting bij Maasroute • Toekomstig beheer geregeld 	Zwaktes <ul style="list-style-type: none"> • Geen grote financiële drager in plangebied • Afhankelijk van andere attracties in de omgeving (Gouden Ham, de Tuinen)
Kansen <ul style="list-style-type: none"> • Mogelijkheden voor bezoekerscentrum; kleinschalige horeca in combinatie met educatie • Extensieve recreatiefaciliteiten, bijv. strandtent, café en picknick faciliteiten • Kleinschalige recreatie langs het dijklint • Potentie van buitendijkse schuur • Extensieve recreatie langs de Wetering • Bushalte in het plangebied realiseren • Extensieve recreatieve verbinding zoeken met De Schans en/of het dorp Alphen 	Bedreigingen <ul style="list-style-type: none"> • Aantasting van beoogde karakter van het uiterwaardengebied • Verstoring van de rust en de natuur • Verkeersdruk op de dijk en eventuele consequenties voor aan-/omwonenden

De Grote Wetering ter hoogte van het gemaal Quarles Van Ufford

Werkzaamheden in het kader van het project 'Over de Maas'

Profiel van Over de Maas

Over de Maas is een gebied, waar natuurontwikkeling en rivierverbreding plaatsvindt door kleiwinning en dat leidt tot een grootschalig natuurgebied met waardevolle archeologische, cultuurhistorische en landschappelijke elementen en met mogelijkheden voor extensieve recreatie.

3.2 De Schans

Het gebied van De Schans ligt ten noordoosten van de kern Alphen. De directe omgeving kan worden getypeerd als een kleinschalig oeverwal-
lenlandschap. Het landschap wordt bepaald door verspreide bebouwing
en percelen met fruitbomen/ boomgaarden afgewisseld met zicht op
het open komgrondegebied. De landelijkheid en de kleinschaligheid
van het gebied zorgt voor een belangrijke aanvulling op het recreatieve
product Gouden Ham. Buitendijks is een waterplas met jachthaven en een
camping aanwezig.

Regionale bereikbaarheid

Bij regionale bereikbaarheid gaat het over de volgende aspecten: via
wegen (auto, fiets), openbaar vervoer, en de veerverbindingen.

Voor het autoverkeer is het gebied goed bereikbaar. Het gebied is
onderdeel van het Gelders fietsnetwerk. Hier staat een comfortabel en
aantrekkelijk fietsnetwerk voorop. Een voorbeeld van een fietsroute langs
cultuurhistorische locaties is de route: Druten-West Maas en Waal (totale
route circa 49 km).

Het gebied is per openbaar vervoer minder goed bereikbaar. De enige
vorm van mobiliteit is de Regiotaxi/basismobiliteit. De bereikbaarheid naar
het zuiden wordt door de veerpont bij Oijen gewaarborgd.

Luchtfoto gebied De Schans (PDOK)

Het beleid voor de Schans

In de 'Visie en toetsingskader Gouden Ham/De Schans' (2005) wordt de voorgestane recreatieve ontwikkeling van het binnen- en buitendijkse gebied van De Schans uitgewerkt. Karakteristiek voor de Schans is het kleinschalige landschap van de oeverwal.

In het binnendijkse gebied wordt ruimte voor nieuwe initiatieven op het gebied van vrijetijdseconomie geboden.

Sterkte en zwakteanalyse De Schans

Sterkten <ul style="list-style-type: none">• Eigen signatuur; rustige waterrecreatie (uniek concept)• Omgeving heeft hoge landschappelijke kwaliteit	Zwaktes <ul style="list-style-type: none">• 'Rommelige' plekken bij botenopslag• Matige ruimtelijke kwaliteit van de inrichting van de camping en de aanwezige recreatie-verblijven• Weinig horecagelegenheden
Kansen <ul style="list-style-type: none">• Moderniseren van camping en (jacht)haven• Samenwerken met omliggende, lokale horeca• Nabijheid van natuurgebied 'Over de Maas'• Extensieve recreatieve verbinding zoeken met Over de Maas	Bedreigingen <ul style="list-style-type: none">• Permanente bewoning/ te weinig camping-gasten• Geen winkels of andere voorzieningen

Zicht op de jachthaven van De Schans.

De wetering ter hoogte van het gemaal 'De Nieuwe Schans'

Profiel van de Schans

De Schans is een kleinschalig en extensief recreatiegebied in een mooie, landschappelijke omgeving.

3.3 De Gouden Ham

Gouden Ham ligt op het grensvlak van de kernen Maasbommel, Altforst en Appeltern.

Het recreatiegebied Gouden Ham bestaat uit een waterplas met enkele schiereilanden (het Hanzeland, het Groene Eiland, de Maaslanden en het Langeland).

Binnendijs liggen de dorpskern van Maasbommel, dorpslinten met bebouwing, (voormalige) agrarische bebouwing en burgerwoningen. In het buitendijs gebied heeft het overgrote deel van de bestaande bebouwing een recreatieve of recreatie-ondersteunende functie, zoals restaurants, watersportcentrum, campings, aanlegsteigers en bedrijfswoningen.

De oevers van Gouden Ham zijn vrijwel geheel in gebruik voor recreatieve doeleinden. In het oosten van Gouden Ham bevindt zich een nat natuurgebied rond het Binnenmeer en de Moringerwaarden. Het gebied is slechts beperkt toegankelijk.

Rondom de Gouden Ham ligt een stroomrug. Hier is sprake van een kleinschalig landschap met een concentratie van beplantingselementen en bebouwing. Op de stroomrug is de kern Maasbommel en de bebouwing van Blauwe Sluis ontstaan. Verder landinwaarts ligt een grootschalig open polderlandschap met overwegend een agrarische functie.

Regionale bereikbaarheid

Bij regionale bereikbaarheid gaat het over de volgende aspecten: via wegen (auto, fiets), openbaar vervoer, en de veerverbindingen.

De bereikbaarheid van het gebied via de weg (auto) is goed. Het gebied is onderdeel van het Gelders fietsnetwerk. Hier staat een comfortabel en aantrekkelijk fietsnetwerk voorop. Een voorbeeld van een fietsroute langs

Luchtfoto gebied De Gouden Ham(PDOK)

cultuurhistorische locaties is de route: Druten-West Maas en Waal (totale route circa 49 km).

Bereikbaarheid per openbaar vervoer is een aandachtspunt. Nu rijdt er een 2-uursdienst, de buurtbus. Daarnaast kan gebruik worden gemaakt van de basismobiliteit (regiotaxi). Uit de visie op het Openbaar Vervoer blijkt dat de buurtbus in de huidige vorm niet blijft bestaan. Het gebied is via een tweetal veerponten bereikbaar.

Het beleid voor de Gouden Ham

Centraal in het concept voor Gouden Ham staat het realiseren van een mix van voorzieningen met de Maas als verbindend element. Hierdoor neemt Gouden Ham een bijzondere plek in binnen de recreatiemarkt. Er wordt aan de toerist en de recreant een totaalpakket aan waterrecreatieve voorzieningen en activiteiten geboden.

In de 'Visie en toetsingskader Gouden Ham/De Schans' (2005) wordt de voorgestane recreatieve ontwikkeling van het binnen- en buitendijkse gebied van de Gouden Ham uitgewerkt.

De Gouden Ham en haar omgeving vormt niet één homogeen gebied, maar is een aaneenschakeling van gebieden met heel verschillende karakters. Deze verschillen dragen in belangrijke mate bij aan de kwaliteit van de Gouden Ham als recreatiegebied.

Uitgangspunt bij de verdere ontwikkeling is dat de functies zo gelegen dienen te zijn, dat zij elkaar zo min mogelijk hinderen of negatief beïnvloeden.

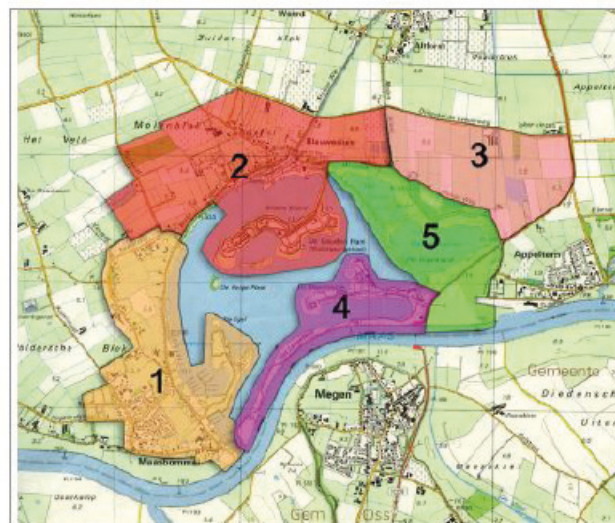
Om de aanwezige variatie aan recreatiemogelijkheden verder uit te bouwen en de scheiding tussen doelgroepen en de specifieke gebiedskwaliteiten te behouden, is ook bij een doorgaande recreatieve ontwikkeling een ruimtelijke zonering noodzakelijk.

Ten behoeve van de zonering worden vijf deelgebieden onderscheiden.

De volgende deelgebieden en doelstellingen zijn te onderscheiden:

- Maasbommel en omgeving: ontwikkelen van hoogwaardige recreatie met behoud van de zelfstandigheid en authenticiteit van de kern Maasbommel en het landschap in haar omgeving.

DEELGEBIEDEN GOUDEN HAM

Deelgebieden:

1. Maasbommel en omgeving
2. Blauwe Sluis en omgeving
3. Entreegebied
4. Maaslanden en Langeland
5. Natuurgebied

- Blauwe Sluis en omgeving: het concentreren en verder ontwikkelen van recreatieve activiteiten.
- Entreegebied: het accentueren van het entreegebied tot de Gouden Ham en een recreatieve ontwikkeling die past bij de aanwezige ruimtelijke maat en grootschaligheid.
- Maaslanden en Langeland: handhaving en versterking van het dagrecreatief verblijf.
- Natuurgebied: het behouden en beleefbaar maken van de aanwezige rust en natuurwaarden.

EMAB-locaties

Eén van de geselecteerde locaties Experimenteren met aangepast Bouwen (EMAB) betreft Gouden Ham. Op 18 mei 2015 door het Rijk medewerking verleend aan projectideeën en de benodigde watervergunningen zijn inmiddels verleend. Het gaat hierbij om de volgende projecten:

- Centrumvoorziening op het campinggebied het Groene Eiland;
- Watersportgebouw en appartementengebouw ter plaatse van watersportcentrum Maasbommel;
- Horecagebouw, sanitair gebouw en Gers (nomadententen) ter plaatse van 't Megensche Veerhuis;
- Semi-drijvende recreatiewoningen in een parkachtige omgeving met bijbehorende hoogwaardige voorzieningen.

De buitendijkse ontwikkelingen in het winterbed hebben hiermee hun maximum bereikt.

Meer nog dan voorheen liggen de ontwikkelingsmogelijkheden van het recreatiegebied De Gouden Ham in de omringende binnendijkse randzone van dit gebied. Om dit recreatiegebied zijn kracht, uitstraling en impuls in de komende jaren te laten behouden, zullen verruimde mogelijkheden in deze binnendijkse randzone gevonden en veilig gesteld moeten worden.

Sterkte en Zwakteanalyse De Gouden Ham

Sterkten <ul style="list-style-type: none"> • Waterrecreatie • Verblijfsrecreatie • Horeca • Ruimtelijk rivierenlandschap 	Zwaktes <ul style="list-style-type: none"> • Seizoensgebonden recreatie • Lokaal slechte ruimtelijke kwaliteit (bij botenopslag) • Bereikbaarheid openbaar vervoer • Waterkwaliteit (blauwalg) • Beeldkwaliteit van de campings • Permanente bewoning van recreatieverblijven
Kansen <ul style="list-style-type: none"> • Regionale status als recreatieve Hotspot • De Maaslanden meer mogelijkheden geven voor dagrecreatie • Realiseren van EMAB projecten • Houden van evenementen • Seizoens onafhankelijke trekkers • Meer wandel-/fietsroutes (verbinden) ook met de omliggende dorpen 	Bedreigingen <ul style="list-style-type: none"> • Particuliere eigenaren/ permanente bewoning van de recreatieverblijven • Te weinig 'nieuwe beleving' om meer toeristen te blijven trekken (dagrecreatie) • Verlies van het contact met het water vanaf de dijk (vooral ter hoogte van dorp Maasbommel)

De jachthaven op Hanzeland.

Het vogelreservaat nabij de Moringerwaarden.

Profiel van de Gouden Ham

De Gouden Ham is een regionale Hotspot op het gebied van verblijfs- en dagrecreatie. Het gebied heeft al veel faciliteiten en de potentie om verder uit te groeien.

3.4 De Tuinen van Appeltern

Een bijzondere dagrecreatieve voorziening vormen de 'Tuinen van Appeltern'. De 'Tuinen' bestaat uit een complex van informatietuinen met hierbij behorende voorzieningen.

Het park in Appeltern is ongeveer 22 hectare groot. Het complex omvat meer dan 200 verschillende voorbeeldtuinen, compleet aangelegd met bestrating, beplanting en meubilair.

Het complex ligt binnen twee gemeenten, namelijk de gemeente Druten en de gemeente West Maas en Waal.

De Tuinen van Appeltern profileert zich als hét tuininspiratie-park van Nederland.

Regionale bereikbaarheid

Bij regionale bereikbaarheid gaat het over de volgende aspecten: via wegen (auto, fiets), openbaar vervoer en de veerverbindingen.

De bereikbaarheid via de weg (auto) is goed, aan de noordzijde is hiertoe een ontsluitingsroute gerealiseerd. Het gebied is onderdeel van het Gelders fietsnetwerk. Hier staat een comfortabel en aantrekkelijk fietsnetwerk voorop. Een voorbeeld van een fietsroute langs cultuurhistorische locaties is de route: Druten-West Maas en Waal (totale route circa 49 km). Bereikbaarheid per openbaar vervoer is een aandachtspunt. De tuinen zijn bereikbaar via het openbaar vervoer; de buurtbus stopt hier.

Het gebied is via een tweetal veerponten gelegen bij de Gouden Ham bereikbaar.

Luchtfoto gebied De Tuinen van Appeltern (PDOK)

Het beleid voor de Tuinen van Appeltern

Ten behoeve van de Tuinen van Appeltern is in 2002 een masterplan opgesteld teneinde het oorspronkelijke concept van de Tuinen te kunnen wijzigen en uit te breiden over een groter gebied.

In dit masterplan zijn de plannen van de ondernemer beschreven en aan de randvoorwaarden voor de verschillende thema's (leefbaarheid, landschap, water, recreatie e.a.) getoetst.

Het masterplan heeft een vertaling gekregen in het vigerende bestemmingsplan De Tuinen van Appeltern.

Sterkte zwakte analyse De Tuinen van Appeltern

Sterkten <ul style="list-style-type: none">• Landelijk boegbeeld voor uniek thema• Uniek concept	Zwaktes <ul style="list-style-type: none">• Verspreid over 2 gemeenten (gemeente Druten); afstemming van planologische regime• De kwaliteit van de verbindingen (fiets- en wandelpaden)
Kansen <ul style="list-style-type: none">• Versterken (actieve) beleving, uitbreiding van concept van Tuinen• Samenhang recreatie in en met de directe omgeving versterken, bijv. boottochten op de Wetering tussen museum de Tuut en de Tuinen van Appeltern	Bedreigingen <ul style="list-style-type: none">• Ruimtelijke en milieubeperkingen (leefbaarheid en milieucirkels, (agrarische) bedrijven in de buurt)• Stagnatie van aantal bezoekers

De entree van de Tuinen van Appeltern.

Museum Stoomgemaal De Tuut

Profiel van de Tuinen van Appeltern

De Tuinen van Appeltern is een uniek, landelijk tuinen concept in een cultuurhistorisch en landschappelijk waardevolle omgeving.

Deel 2: De ontwikkelingsvisie

4. De ontwikkelingsvisie

De vier concentratiegebieden hebben een verschillend karakter:

1. Over de Maas: 'een uitgestrekt gebied waar je je nog in alle rust waant'.
2. De Schans: 'een kleine parel voor verblijf'.
3. De Gouden Ham: 'knooppunt van grootschalige dag- en verblijfsrecreatie'.
4. De Tuinen van Appeltern: 'internationaal park en platform voor tuin- en buitenbeleving'.

Vrijtijdseconomie

Wij willen de vrijetijdseconomie - passend binnen de sfeer, maat en omvang van het betreffende gebied - verder versterken. Hierbij brengen we gericht de kwaliteiten en kansen per gebied en de ontwikkelingsmogelijkheden bij elkaar, met respect voor behoud van landschap, cultuurhistorie, natuur en bestaande woon- en werkfuncties.

Door de gevarieerdheid van de vier kerngebieden hebben zowel de toeristen die komen voor rust, natuur en cultuur, alsook toeristen die komen voor intensieve recreatie zoals bijvoorbeeld watersport, in West Maas en Waal ruime mogelijkheden.

Gezien van west naar oost neemt de mate van intensiteit van de recreatie en de omvang van voorzieningen in de vier gebieden toe. Dit zorgt voor een duidelijke herkenbaarheid voor de toeristen en is derhalve, mede gelet op de reeds aanwezige infrastructuur en karakteristieken van de verschillende gebieden, ook een indeling die voor de toekomst wordt beoogd. Deze profilering gebruiken wij bij de gebiedsmarketing en de profilering naar de verschillende doelgroepen.

Bovendien sluit een dergelijke zonering aan bij de beoogde omgevingskwaliteit; de westelijke kerngebieden liggen in een omgeving waar landschap, natuur, water en extensief gebruik te versterken kenmerken zijn, terwijl de oostelijke kerngebieden in een omgeving liggen die meer recreatieve ontwikkelkracht heeft.

De samenhang tussen de verschillende gebieden wordt door uitbreiding c.q. verbetering van de huidige fiets- en wandelroutes versterkt. De wandel en fietsmogelijkheden kunnen uitgebreider en gevarieerder waardoor toeristen ook meer worden uitgenodigd om de verschillende gebieden te bezoeken. De aanpak hiervan zelf is al in het regionale en gemeentelijke beleid verankerd (zie ook hoofdstuk 2).

In het navolgende beschrijven wij het profiel, de potenties en de visie voor de vier gebieden. De visiekaarten zijn separaat bijgevoegd.

4.1 Ontwikkelingsvisie Over de Maas

‘Een uitgestrekt gebied waar je je nog in alle rust waant’

Profiel van Over de Maas

Over de Maas is een gebied, waar natuurontwikkeling en rivierverbreding plaatsvindt door kleiwinning en dat leidt tot een grootschalig natuurgebied met waardevolle archeologische, cultuurhistorische en landschappelijke elementen en met mogelijkheden voor extensieve recreatie.

De potenties (sterkten en kansen) van het gebied

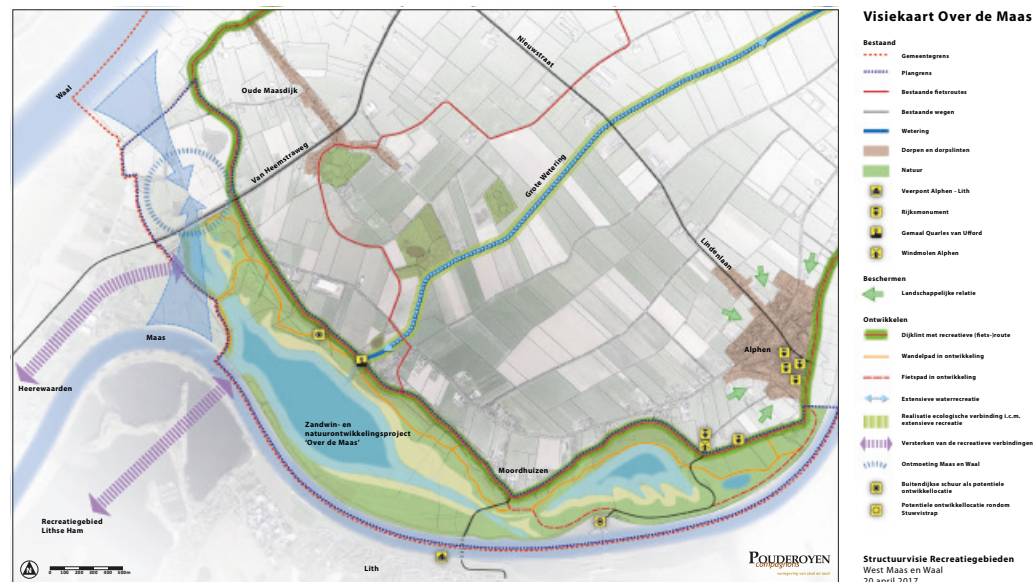
Het gebied heeft samenvattend de volgende potenties:

- Uniek natuurgebied/ 2 waterplassen met extensieve recreatie
- Landelijke aansluiting bij Maasroute
- Mogelijkheden voor bezoekerscentrum
- Extensieve verblijfsfaciliteiten
- Alternatieve, extensieve recreatie
- Kleinschalige recreatie langs het dijklint
- Potentie van buitendijkse schuur
- Extensieve recreatie langs de Wetering

De visie

De visie geeft richting aan de volgende ontwikkelingen ('potenties') waarbij de waardevolle elementen van het gebied worden beschermd en ontwikkeld:

- Het faciliteren van het beoogde eindplan voor het zandwin- en natuurontwikkelingsproject. Belangrijk onderdeel is de aanleg van fietspaden, wandelpaden en mogelijkheden voor struinen in het buitendijkse gebied.

Ontmoeting van de Maas en de Waal.

In het gebied komen voorzieningen voor extensieve recreatie (fiets en wandelpad in ontwikkeling). Dit wordt gerealiseerd in de vorm van recreatief medegebruik van recreatie in combinatie met natuur. De toegankelijkheid van het gebied is een belangrijke voorwaarde. Daarbij zijn verbindingen tussen rivier en dijk van belang, zodat de rivier weer kan worden beleefd.

De fietsroute wordt aan de zuidzijde van het gebied aangelegd met vrij uitzicht over de uiterwaarden. Het fietspad is zodanig gesitueerd dat de aanwezige vistrap waar elektriciteit wordt geproduceerd, kan worden bezichtigd. Hier kan een kleinschalige rustplaats worden ingericht (potentiele ontwikkellocatie rondom stuwvistrap).

In het hele gebied is ruimte voor kleinschalige verblijfsplekken, informeel ingepast in het overwegend natuurlijke landschap (bijv. struinnatuur en natuurlijke speellocaties voor kinderen).

Verder worden kansen gezien voor kleinschalige, dagrecreatieve initiatieven en extensief recreatief medegebruik.

- Het geven van ruimte (binnendijs) voor kleinschalige verblijfs- en horecagelegenheden langs het dijklint en in dorpslinten (dijklint met recreatieve (fiets)route en extensieve kleinschalige recreatiemogelijkheden).

Op de route langs het dijklint en in het dorpslint (Oude Maasdijk) zijn mogelijkheden voor toevoeging van een aantal rust/picknickplaatsen waar de toerist bij de plaatselijke boer producten kan kopen of nuttigen en onderweg vogels spotten, uitrusten bij paddenpoelen met picknickplaatsen etc.

Passend binnen de ambitie van extensieve recreatie worden ruimtelijke mogelijkheden geboden om langs dit fietslint en in het dorpslint, recreatieve- en/of horecavoorzieningen te realiseren, passend binnen de kaders zoals opgenomen in de structuurvisie voor het buitengebied.

- Het geven van ruimte voor een potentiële grootschalige ontwikkeling in het gebied (Ontmoeting Maas en Waal).

Uniek voor het gebied is dat de rivieren de Maas en Waal zich letterlijk in dit gebied ontmoeten. Beide met hun eigen identiteit. De oeverwallen langs de Maas zijn veel minder breed, dan die langs de Waal. Daardoor ontstaat er een divers beeld met afwisselende breedtes van de oeverwal. Het realiseren van een ontmoetingspunt (Ontmoeting Maas en Waal) waar toeristen zich een beeld van beide rivieren kunnen vormen, geeft hieraan meerwaarde. Dit is een uitstekende locatie om het verhaal van de Nederlandse strijd tegen het water te illustreren. De in het gebied aanwezige archeologie en cultuurhistorische objecten kunnen dit versterken. Dit ontmoetingspunt kan worden versterkt door samenwerking met buurgemeenten en door het toevoegen van functie gerelateerde informatiepunt/horecapunt.

- Het versterken van het recreatie-, archeologisch en cultuurhistorisch profiel van Over de Maas in samenspraak met omliggende gemeenten.

Over de Maas is een archeologisch en cultuurhistorisch waardevol gebied. Het gebied grenst aan de gemeente Oss, waar een historische veldslag heeft plaatsgevonden. Vanuit cultuurhistorie is het wenselijk verbindingen en samenhang met de overzijde van de Maas te leggen (Versterken van recreatieve verbindingen).

- Het bieden van mogelijkheden voor extensieve recreatie langs en in de Grote Wetering (realisatie extensieve waterrecreatie).

Voor de Grote Wetering is het ontwikkelen van extensieve (watergebon-
den) recreatie (bijv. kanotochten) een versterking voor het gebied. De
natuurgebieden die aan de Wetering grenzen (eendenkooi etc), kunnen
dit gebruik versterken.

Bijzondere elementen met een eigen verhaal hierin zijn stuwen en gemaal, die een recreatieve meerwaarde kunnen vormen in 'het verhaal' van de ontginning van Maas en Waal.

- Het (meer) zichtbaar maken van landschappelijke elementen.

De bestaande, recreatieve fietsroute loopt over de Maasdijk. Het landschap kan door het ontwikkelen van de karakteristieke mozaïekachtige structuur van de oeverwal, door de aanplant van hoogstamfruit en/of knotwilgen en heggen en hagen, worden versterkt.

Landschappelijk gezien zijn er elementen aanwezig die een cultuurhistorische betekenis hebben: populierenbossen, eendenkooien, grienden en zogenaamde wielen. Een van de meest opvallende en karakteristieke landschappelijke elementen in het gebied zijn de eendenkooien. Een groene opgaande massa in het relatief open komgebied. Naast eendenkooien zijn er ook nog enkele grienden (ook een opgaand landschappelijke element) terug te vinden. Een griend is een wilgenbos dat gebruikt werd voor het stelselmatig knotten van de wilgen. De wilgentenen werden als product verkocht. Ook de vele wielen (dijkdoorbraken) in het gebied zijn landschappelijk gezien bijzondere cultuurhistorische elementen behorende bij de ontstaansgeschiedenis van het landschap.

4.2 Ontwikkelingsvisie De Schans

'Een kleine parel voor verblijf'

Profiel van de Schans

De Schans is een kleinschalig en extensief recreatiegebied in een mooie, landschappelijke omgeving.

De potenties (sterktes en kansen) van het gebied

Het gebied heeft samenvattend de volgende potenties:

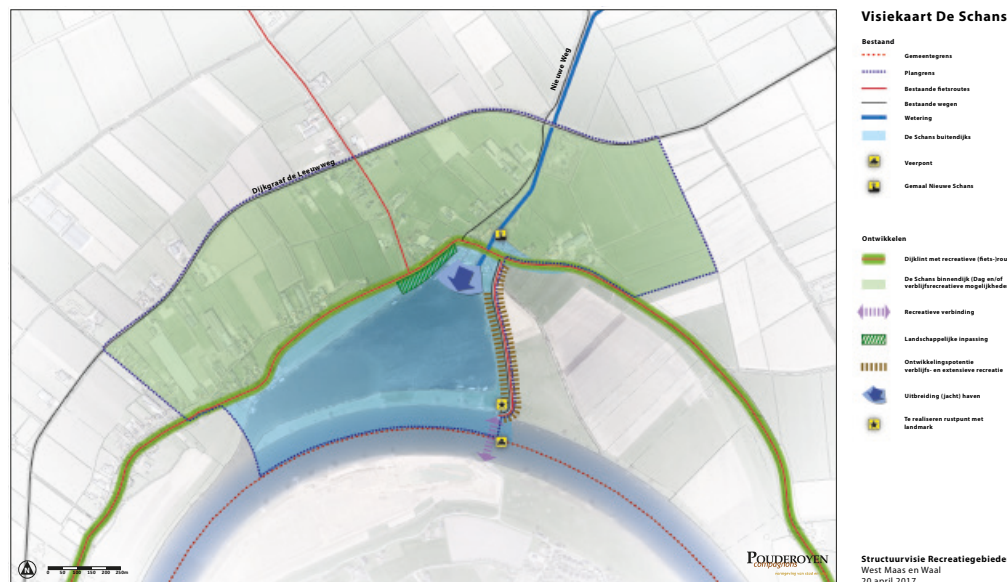
- Eigen signatuur; rustige waterrecreatie (uniek concept)
- Omgeving heeft hoge landschappelijke kwaliteit
- Moderniseren van camping en (jacht)haven
- Samenwerken met omliggende, lokale horeca
- Nabijheid van natuurgebied 'Over de Maas'

De visie

De visie geeft richting aan de volgende ontwikkelingen ('potenties') waarbij de waardevolle elementen van het gebied worden beschermd en ontwikkeld:

- Het versterken van de recreatieve dag en/of verblijfsvoorzieningen in het binnendijks gebied.

In het binnendijkse gebied wordt ruimte geboden voor nieuwe initiatieven op het gebied van recreatie en toerisme geboden. Deze recreatieve voorzieningen dienen gesitueerd te worden in of aansluitend aan de bestaande bebouwing. Te denken valt aan kleinschalige verblijfsvoorzieningen bij zowel agrarische als woonbebouwing passend binnen de kaders zoals opgenomen in de structuurvisie voor het buitengebied.

De visiekaart. In de bijlage is een groter exemplaar opgenomen.

Het dijklint nabij de jachthaven van De Schans.

- Het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit van de buitendijkse recreatieve voorzieningen.

De huidige buitendijkse recreatieve voorzieningen kunnen verbeteren op het gebied van de ruimtelijke kwaliteit. Gedacht wordt aan een betere landschappelijke inpassing van het verblijfsrecreatieve complex en de jachthaven.

Te verbeteren aspecten zijn:

- flanken van de camping met overgangen naar de belendende dijken;
- zicht vanaf dijk naar haventje, komend uit westelijke richting.

- Het geven van ruimtelijke mogelijkheden voor uitbreiding van de jachthaven en van de camping.

Zowel de camping als de jachthaven verdienen een kwaliteitsslag die bereikt kan worden door ontwikkelingsruimte te bieden (uitbreiding jachthaven en ontwikkelingspotentie verblijfs- en extensieve recreatie)

Extensieve recreatie kan worden gerealiseerd in combinatie met een rustpunt bij de veerpont. (te realiseren rustpunt met landmark)

- Het geven van ruimte (binnendijs) voor kleinschalige verblijfs- en horecagelegenheden langs het dijklint (dijklint met recreatieve (fiets) route).

Op de route langs het dijklint (Dijklint met recreatieve (fiets)route) zijn mogelijkheden voor toevoeging van een aantal rust/picknickplaatsen waar de toerist bij de plaatselijke boer producten kan kopen of nuttigen en onderweg vogels spotten, uitrusten bij paddenpoelen met picknickplaatsen etc.

Passend binnen de ambitie van extensieve recreatie worden ruimtelijke mogelijkheden geboden om langs dit fietslint, recreatieve- en/of horecavoorzieningen te realiseren passend binnen de kaders zoals opgenomen in de structuurvisie voor het buitengebied.

4.3 Ontwikkelingsvisie De Gouden Ham

'Knooppunt van grootschalige dag- en verblijfsrecreatie'

Profiel van de Gouden Ham

De Gouden Ham is een regionale Hotspot op het gebied van verblijfs- en dagrecreatie. Het gebied heeft al veel faciliteiten en de potentie om verder uit te groeien.

De potenties (sterktes en kansen) van het gebied

Samenvattend zijn de potenties:

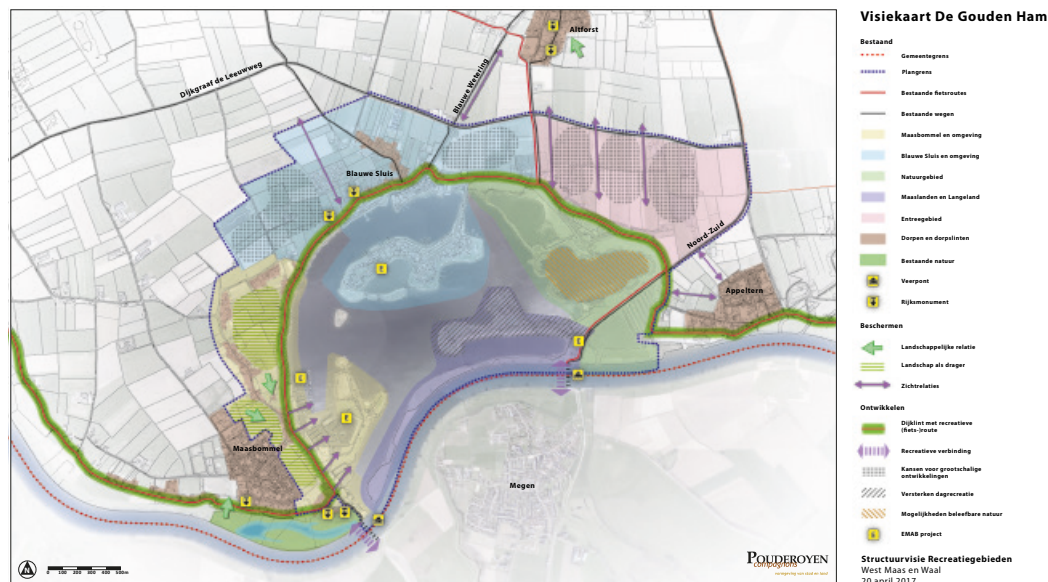
- Waterrecreatie
- Verblijfsrecreatie
- Horeca
- Ruimtelijk rivierenlandschap
- Regionale status als recreatieve hotspot
- De Maaslanden meer mogelijkheden geven voor dagrecreatie
- Realiseren van EMAB projecten
- Houden van evenementen
- Seizoens onafhankelijke trekkers
- Meer routes/verbindingen, ook met de omliggende dorpen

De visie

De visie geeft richting aan de volgende ontwikkelingen ('potenties') waarbij de waardevolle elementen van het gebied worden beschermd en ontwikkeld:

- Het geven van ruimte (binnendijs) voor kleinschalige verblijfs- en horecagelegenheden langs het dijklint (dijklint met recreatieve (fiets) route).

Op de route langs het dijklint (dijklint met recreatieve (fiets)route) zijn mogelijkheden voor toevoeging van een aantal rust/picknickplaatsen waar

De visiekaart. In de bijlage is een groter exemplaar opgenomen.

Zicht op de kerktoeren van Altforst.

de toerist bij de plaatselijke boer producten kan kopen of nuttigen en onderweg vogels spotten, uitrusten bij paddenpoelen met picknickplaatsen etc.

Passend binnen de ambitie van extensieve recreatie worden ruimtelijke mogelijkheden geboden om langs dit fietslint, recreatieve- en/of horecavoorzieningen te realiseren.

- Het versterken van de recreatieve dag en/of verblijfsvoorzieningen in het buitendijks gelegen gebied door middel van de EMAB initiatieven

In het kader van de EMAB zijn door Rijkswaterstaat in het buitendijkse gebied projectinitiatieven aangegeven (EMAB-project) waarvoor een watervergunning is verleend. Deze projectinitiatieven behelzen: waterrijk Hanzeland, een centrumvoorziening bij het campingpark, een watersport- en logiesgebouw en een pleisterplaats bij het Megensche Veerhuis.

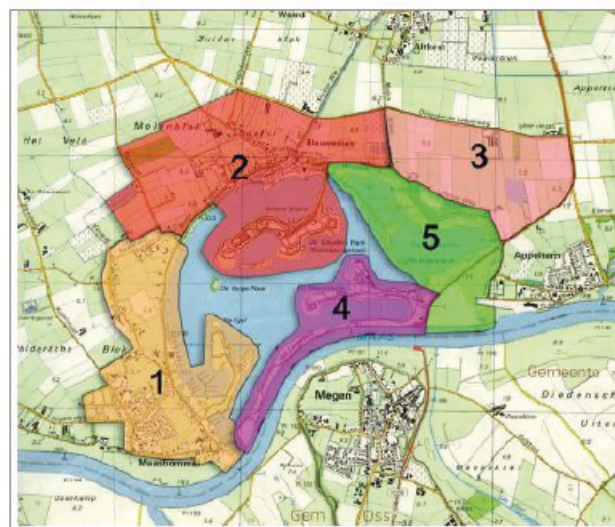
- Realiseren van seizoen onafhankelijke dag – en verblijfsrecreatie binnendijs.

Vooraf binnendijs is ruimte voor de gewenste groei. Hierbij is vooral het realiseren van seizoens-onafhankelijke dag- en verblijfsrecreatie belangrijk.

De Gouden Ham is wat betreft de uitbreiding van variatie aan recreatiemogelijkheden en behoud van de specifieke gebiedskwaliteiten, in 5 deelgebieden ingedeeld.

De volgende ambities zijn per deelgebied te onderscheiden:

DEELGEBIEDEN GOUDEN HAM

- Deelgebieden:
1. Maasbommel en omgeving
 2. Blauwe Sluis en omgeving
 3. Entreegebied
 4. Maaslanden en Langeland
 5. Natuurgebied

1. Maasbommel en omgeving

De huidige kwaliteiten van Maasbommel, bijvoorbeeld aan de Raadhuisdijk, kunnen worden versterkt en meer worden benut voor kleinschalige recreatieve gebruiksvoorzieningen. Te denken valt aan zaken op inrichtingsniveau zoals hoogwaardige uitzichtpunten vanaf de dijk ter hoogte van Maasbommel. Nieuwe functies worden bij voorkeur gesitueerd in de

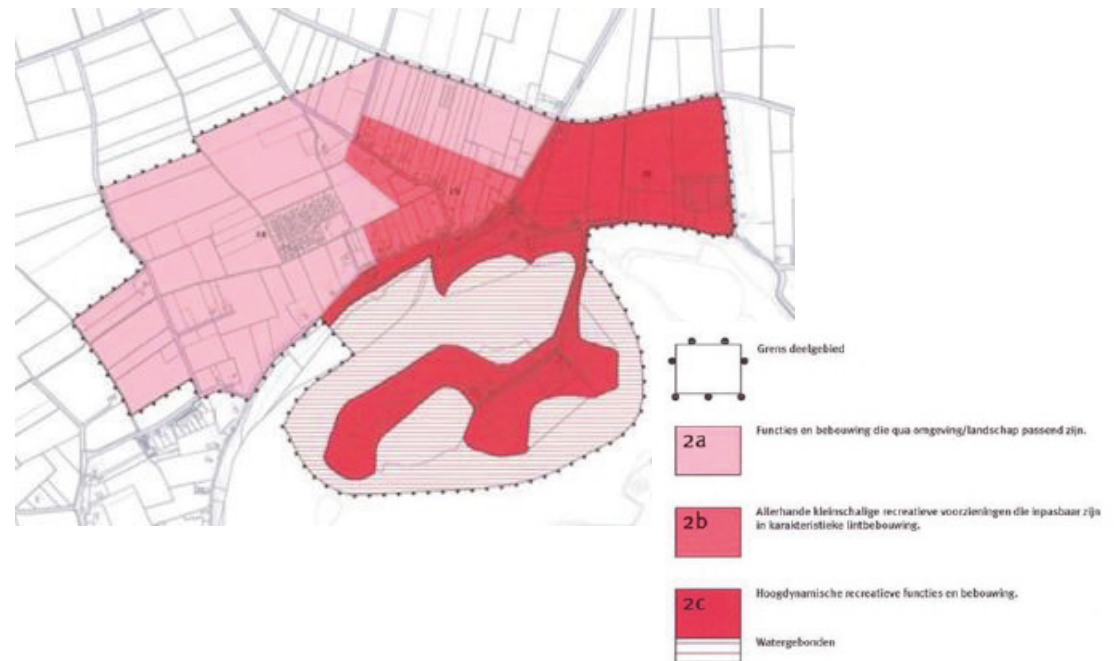
zone langs de Bovendijk en de Raadhuisdijk. Nieuwbouw van functies dient ruimtelijk, stedenbouwkundig en architectonisch zorgvuldig te worden ingepast in de bestaande structuur. Het dient te gaan om kleinschalige bebouwing met een vriendelijke uitstraling. Het overige deel van Maasbommel zal vooral de huidige functie als woonkern behouden.

Voor het schiereiland Hanzeland staan ontwikkelingen met een hoogwaardige en representatieve uitstraling voorop. Rekening houdend met de problemen van hoogwater wordt gedacht aan vakantiewoningen, horecavestiging en uitbreiding van de haven versterkt met specifieke recreatieve functies. Functies als buitensportactiviteiten en grootschalige functies (zoals cafes, disco's, campings ea) passen niet in deze omgeving.

2. De Blauwe Sluis en omgeving

Binnen dit deelgebied onderscheiden wij 3 subdeelgebieden.

Deelgebied 2a: gebied tussen (globaal) Putstraat, Dijkgraaf de Leeuwweg en Sluissewal. In dit deelgebied is ruimte voor de toevoeging van nieuwe functies in aansluiting op de bestaande functies in het gebied. De bebouwing dient te passen binnen de omgeving en het landschap. Ook kan het landschap uitstekend worden benut voor recreatie. De gemeente wil seizoensverlengende accommodaties en vakantiewoningen toestaan om de recreatieve activiteiten van het gebied ook buiten het hoogseizoen te vergroten (kansen voor grootschalige ontwikkelingen). Voorkomen moet worden dat het gebied buiten het hoogseizoen een verlaten indruk wekt.

Deelgebied 2b: lintbebouwing langs Sluissestraat en Bovendijk. In de karakteristieke lintbebouwing van de Sluissestraat en Bovendijk kunnen slechts kleinschalige recreatieve (gebruiks)voorzieningen worden toegevoegd. De voorzieningen dienen qua karakter en uitstraling (hoogte, oppervlakte, materiaal- en kleurgebruik, reclame-uitingen) te passen binnen deze karakteristieke linten. Daarnaast mag de functie geen grote publieks- en verkeersaantrekkende werking hebben.

Deelgebied 2c: gebied tussen Sluissewal en Molenstraat alsmede de campings. Grootschalige ontwikkelingen passen in dit deelgebied, gezien de directe nabijheid van het Groene Eiland en camping het Molenstrand. Het Groene Eiland en het Molenstrand zijn terreinen waar al intensieve recreatie plaatsvindt (kansen voor grootschalige ontwikkelingen).

3. Entreegebied

De gemeente wenst in de omgeving van de kruising Dijkgraaf de Leeuw-weg-Noordzuid te accentueren dat hier zowel de Tuinen van Appeltern, als de Gouden Ham zijn gelegen. Dit accent kan in de vorm van een nieuwe functie, maar ook door inrichtingsmaatregelen, borden of 'landschapskunst' worden gerealiseerd.

Functies, die in dit gebied een plek kunnen krijgen, hebben als kenmerk dat zij een groot oppervlak bestrijken en van een wervende kracht dienen te zijn voor het hele achterliggende gebied. Het kunnen zowel dag- als verblijfsrecreatieve functies betreffen. Van belang is dat deze met voldoende ruimtelijke kwaliteit in het landschap, de omgeving en aangrenzende kernen worden ingepast.

4. Maaslanden en Langeland

Het gebruik van de Maaslanden is op dagrecreatief gebruik en seizoensgebonden functies van gericht. Ten behoeve van het dagrecreatieve gebruik kunnen seizoensverlengende accommodaties (bijvoorbeeld voor spelactiviteiten) worden toegestaan. Op beperkte schaal kan verblijfsrecreatie in de vorm van groepskamperen en/of campers worden toegestaan. Verblijfsrecreatie in de vorm van campings dient geconcentreerd te blijven in deelgebied de Blauwe Sluis en omgeving. Deze verblijfsrecreatie dient te zijn afgestemd op de rust in dit deel van de Gouden Ham tijdens de avonduren en de rust in de aangrenzende natuurgebieden. Groeps-kamperen/campers mag uitsluitend vanaf 15 maart tot en met 31 oktober plaatsvinden. (Ook voorzieningen ten behoeve van het groepskamperen mogen uitsluitend in die periode worden geplaatst.) Constructies dienen demontabel of verplaatsbaar te zijn. Het toevoegen van grootschalige verblijfsrecreatie is niet wenselijk. De functie van de Langeland is dagrecreatie waarbij in principe geen bebouwing is toegestaan (Versterken dagrecreatie).

5. Natuurgebied

De natuurgebieden dienen gevrijwaard te blijven van intensieve recreatieve functies. Wel is er ruimte voor extensieve functies als (fiets-) en wandelpaden, educatie of een observatiehut.

Onderzocht kan worden of, met respect voor de aanwezige natuur, mogelijkheden bestaan om te komen tot meer 'beleefbare' natuur (mogelijkheden beleefbare natuur).

Beleid permanente bewoning

Permanente bewoning van recreatieverblijven vindt in hoofdzaak plaats in recreatiewoningen die in het gebied rondom de Gouden Ham zijn gesitueerd.

De situatie per 1 september 2015 is als volgt:

Het gebied de Gouden Ham én de beoogde concentratie van verblijfsrecreatie zijn vooral voor dit gebied voorzien. Permanente bewoning werkt verminderd recreatief gebruik van het gebied in de hand. Het in 2008 vastgestelde beleid versterkt en mede onderschrijft dit. Er wordt derhalve geen aanleiding gezien om het geldende beleid ten aanzien van permanente bewoning recreatieverblijven aan te passen.

Gelet op de situatie zoals die per 1 september 2015 is geïnventariseerd kan op de onderdelen handhaving en communicatie nog winst worden behaald.

Recreatieverblijven	Aantal verblijven	Waarvan bewoond	Waarvan onbewoond	Persoonsgebonden vrijstelling
				(gebruik nog controleren)
De Hanenberg	56	49	7	12
Kreijendijk	23	19	4	8
Bovendijk	46	11	35	geen vrijstelling mogelijk

Uitspanning Moeke Mooren.

Ingang van De Maaslanden.

4.4 Ontwikkelingsvisie De Tuinen van Appeltern

'Internationaal park en platform voor tuin- en buitenbeleving'

Profiel van de Tuinen van Appeltern

De Tuinen van Appeltern is een uniek, landelijk tuinen concept in een cultuurhistorisch en landschappelijk waardevolle omgeving.

De potenties (sterktes en kansen) van het gebied

Samenvattend zijn de potenties:

- Landelijk boegbeeld voor uniek thema
- Uniek concept
- Versterken (actieve) beleving, uitbreiding van het concept van Tuinen
- Samenhang recreatie in en met de directe omgeving versterken

De visie

De visie geeft richting aan de ontwikkelingen ('potentie') waarbij de waardevolle elementen van het gebied worden beschermd en ontwikkeld:

- Het geven van ruimte binnendijs voor kleinschalige verblijfs- en horecagelegenheden langs het dijklint en in het bebouwingslint aan de Walstraat ((dijk)lint met recreatieve (fiets)route).

Op de route langs het dijklint en in het bebouwingslint aan de Walstraat ((dijk)lint met recreatieve (fiets)route) zijn mogelijkheden voor toevoeging van een aantal rust/picknickplaatsen waar de toerist bij de plaatselijke boer producten kan kopen of nuttigen en onderweg vogels spotten, uitrusten bij paddenpoelen met picknickplaatsen etc.

Passend binnen de ambitie van extensieve recreatie worden ruimtelijke mogelijkheden geboden om langs dit fietslint, recreatieve- en/of horecavoorzieningen te realiseren passend binnen de kaders zoals opgenomen in de structuurvisie Buitengebied 2020 en de structuurvisie Dorpen 2025.

De visiekaart. In de bijlage is een groter exemplaar opgenomen.

De Nieuwe Wetering nabij Museum Stoomgemaal De Tuut.

- Ruimtelijke uitbreiding van de Tuinen (Uitbreidingslocatie Tuinen van Appeltern).

De huidige planologische ruimte is voldoende voor de beoogde functie van de Tuinen. Voor meer flexibiliteit is behoefte aan een beperkte uitbreiding op het centrale deel van het complex. Aangezien het een grensoverschrijdend bedrijf is, is afstemming met de buurgemeente gewenst.

- Ter versterking van de Tuinen kunnen de cultuurhistorische elementen in het omliggende gebied worden ingezet. Hierbij geldt de openbare ruimte rond het stoomgemaal als een recreatief knooppunt.

De Tuinen van Appeltern vormen een toeristische trekpleister met landelijke bekendheid. Langs de Maasdijk en de Walstraat verschijnen op steeds meer plekken Bed & Breakfasts.

Landgoed Heerlijkheid Appeltern en Museum Stoomgemaal De Tuut vormen aanvullingen op de tuinen en verbreden het recreatieve aanbod. De openbare ruimte rond het stoomgemaal kan hierbij een recreatief knooppunt worden.

- Het bieden van mogelijkheden voor extensieve recreatie langs en in de Wetering (Waterrecreatieve mogelijkheden)

Voor de Wetering is het ontwikkelen van extensieve (watergebonden) recreatie (bijv kanotochten of een wandelverbinding van museum Stoomgemaal De Tuut naar De Tuinen) een versterking voor het gebied.

Hierbij kan ook worden gezien wat de mogelijkheden zijn om het aangrenzende landschap te versterken (versterken landschappelijke structuur).

Deel 3: De uitvoeringsagenda

5. De uitvoeringsagenda

5.1 Algemeen

De ontwikkelingsvisie geeft het profiel, de potenties en de visie op de ontwikkeling van de vier concentratiegebieden:

- Over de Maas: 'een uitgestrekt gebied waar je je nog in alle rust waant'.
- De Schans: 'een kleine parel voor verblijf'.
- De Gouden Ham: 'knooppunt van grootschalige dag- en verblijfsrecreatie'.
- De Tuinen van Appeltern: 'internationaal park en platform voor tuin- en buitenbeleving'.

Deze visie komt tot uiting in deze uitvoeringsagenda. Bij invulling van de visie heeft (plenair en bilateraal) overleg met maatschappelijke organisaties, ondernemers en inwoners plaatsgevonden. Hun suggesties en ideeën zijn waar mogelijk in deze visie opgenomen.

De uitvoering van projecten kan alleen door samenwerking plaatsvinden. Hierbij heeft elke betrokken partij per project zijn eigen rol. Soms in de rol van initiator, soms die van stimulator, facilitator of uitvoerder. De projecten dragen bij aan de versterking van de vrijetijdseconomie binnen deze vier gebieden en waar mogelijk ook een versterking van de leefbaarheid en waarden van de gebieden.

De projecten en onderzoeken uit de structuurvisie zijn opgenomen in deze uitvoeringsagenda. Op basis hiervan kan de komende jaren worden gewerkt aan de uitvoering van de structuurvisie.

5.2 Financiële haalbaarheid

In veel gevallen zijn derden initiatiefnemer en stelt de gemeente de kaders. De structuurvisie is het instrument om deze kaders vorm te geven.

De structuurvisie is geen blauwdruk. De ontwikkeling van West Maas en Waal is een dynamisch proces. De gemeente moet bij de uitvoering afwegingen maken tussen het gewenste programma, de ruimtelijke mogelijkheden, de maatschappelijke wensen, de marktconformiteit en de financiële haalbaarheid. Op basis hiervan kunnen nieuwe keuzes worden gemaakt. De consequenties van het maken van nieuwe keuzes moeten steeds integraal worden onderzocht en daarna worden verwerkt in de totale ruimtelijke strategie voor de gemeente. De structuurvisie kan worden aangescherpt aan de hand van nieuwe inzichten en veranderde omstandigheden.

Op basis van de structuurvisie kan de gemeente regie voeren. Deze regie is nodig om het publieke (algemene) belang te dienen en om private en publieke belangen bij elkaar te brengen. De rol van de gemeente verschilt per ontwikkeling en project.

De gemeente streeft bij het realiseren van de doelstellingen uit de structuurvisie in principe naar een optimaal financieel resultaat (tenminste budgettair neutraal). Op basis van een haalbaarheidstoets en een integrale gebiedsexploitatie kunnen de bandbreedtes van een project worden bepaald en kan de financieel economische uitvoerbaarheid van het project worden vastgesteld.

Met deze visie nodigt West Maas en Waal, burgers, grondeigenaren, marktpartijen en andere (semi)publieke organen uit om in de gemeente West Maas en Waal mee te denken, te investeren en innovatief te zijn om de genoemde ambities daadwerkelijk te realiseren.

5.3 Tabel met projectbeschrijvingen

De uitvoeringsagenda is in onderstaande tabel opgenomen. Bij de projectbeschrijving hebben wij de mogelijke rol van West Maas en Waal opgenomen. Afhankelijk van de uitwerking van de betreffende ambitie kan het uiteraard in de praktijk blijken dat het gewenst is om deze rol bij te stellen.

Bij de uitwerking van de projecten, binnendijs en/of buitendijs, is er sprake van een adviserende rol voor de Veiligheidsregio. Bij de uitwerking van buitendijkse projecten is daarnaast ook een rol weggelegd voor Rijks-waterstaat Zuid-Nederland.

Ambitie	Projectbeschrijving	Visie vrijetijds economie (*)
Algemeen		
Uitbreiden infrastructuur	Aanleg van paden voor extensief dagrecreatief medegebruik in alle gebieden.	
Over de Maas		
Eindplan	Faciliteren van de realisatie van het eindplan Over de Maas	
Ruimte binnendijs	Stimuleren van recreatieve- en/of horecavoorzieningen langs het dijklint	
Ontmoeting Maas en Waal	Onderzoek naar mogelijkheden van het realiseren van een ontmoetingspunt (landmark)	
Versterken profiel	Stimuleren van het profiel in samenwerking met omliggende gemeenten	
Extensieve waterrecreatie	Stimuleren van extensieve waterrecreatie langs de Wetering	
Landschappelijke elementen	Stimuleren van zichtbaar maken van landschappelijke elementen	
De Schans		
Binnendijs gebied	Stimuleren van recreatieve voorzieningen in binnendijs gebied	

Ruimtelijke kwaliteit	Stimuleren van verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit van de buitendijkse voorzieningen	
Uitbreiding van de camping en jachthaven	Faciliteren van een ruimtelijke verbeteringsslag van camping en jachthaven, inclusief rustpunt met landmark	
Versterking met overkant van de Maas	Bevorderen van samenwerking met omliggende gemeenten	
Gouden Ham		
Ruimte binnendijs	Stimuleren van recreatieve- en/of horecavoorzieningen langs het dijklint	
EMAB	Versterken van de recreatieve mogelijkheden buitendijs	
Weeronafhankelijke trekker	Marktconsultatie naar mogelijkheden van grootschalige recreatieve ontwikkelingen voor verblijfsrecreatie binnendijs	
Dagrecreatie	Stimuleren van potentie van dagrecreatie in Maaslanden en Langeland	
Beleefbare Natuur	Onderzoek naar mogelijkheden om van natuurgebied de Moringerwaard meer 'beleefbare' natuur te maken	
Permanente bewoning	Versterken van handhaving en communicatie gericht op tegengaan van permanente bewoning van recreatiewoningen	
Verbeteren ruimtelijke kwaliteit	Stimuleren van verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit van de campings en de botenopslag	
Tuinen van Appeltern		
Ruimte binnendijs	Stimuleren van recreatieve- en/of horecavoorzieningen langs het dijklint	
Uitbreidingslocatie de Tuinen	Faciliteren van een beperkte uitbreiding op het centrale deel en meer flexibiliteit	
Recreatief knooppunt	Stimuleren van de ontwikkeling dat de ruimte rond het stoomgemaal een recreatief knooppunt wordt	
Nieuwe Wetering	Stimuleren van extensieve recreatie op de Nieuwe Wetering	

(*) Relatie met actiepunten zoals opgenomen in visie vrijetijdseconomie 2015-2018, gemeente West Maas en Waal

Literatuurlijst (chronologisch)

Bestemmingsplan buitengebied Druten, mRO, juli 2015

Raadsbesluit, gemeente West Maas en Waal, Eindevaluatie EMAB, recreatiegebied de Gouden Ham, 16 juli 2015

Regionaal Ambitiedocument Rivierenland 2016-2020, regio Rivierenland, 27 mei 2016

Ministerie van Infrastructuur en Milieu, brief aan gemeente West Maas en Waal betreffende Waterwet, afschriften vier waterwetvergunningen Gouden Ham, 9 juni 2015

Structuurvisie dorpen 2025, gemeente West Maas en Waal, Kien Ontwerp, 12 mei 2015

Visie vrijetijdseconomie 2015-2015, gemeente West Maas en Waal, 6 mei 2015

Regionaal perspectief vrijetijdseconomie Rivierenland, 2015-2025, april 2015.

Kansen in recreatie en toerisme', gemeente West Maas en Waal, uitgevoerd door Regionaal Bureau voor Toerisme (RBT) Rivierenland, 2014/2015

Visie Leefbaarheid kernen 2030, koers 2030, "samenwerken en promoten", gemeente West Maas en Waal, 28 november 2013.

Bestemmingsplan Gouden Ham/ de Schans, gemeente West Maas en Waal, SAB, 12 september 2013

Gewijzigd vastgesteld bestemmingsplan buitengebied, gemeente West Maas en Waal, 27 juni 2013

Structuurvisie buitengebied 2020, gemeente West Maas en Waal, SAB Arnhem bv, 25 februari 2010.

Bestemmingsplan Over de Maas, Grontmij, gemeente West Maas en Waal, 29 januari 2009

Beleid permanente bewoning recreatieverblijven, gemeente West Maas en Waal, 2008

Partieel structuurplan Over de Maas, gemeente West Maas en Waal, Grontmij, 13 september 2007

Bestemmingsplan de Tuinen van Appeltern, SAB, gemeente West Maas en Waal, 14 september 2006

Masterplan voor de tuinen van Appeltern en omgeving, gemeente West Maas en waal en gemeente Druten, 2002

Masterplan De tuinen van Appeltern en omgeving, eindverslag van de inspraak, gemeente West Maas en Waal en gemeente Druten, 12 november 2002

Website van over de Maas, www.overmaas.com

Bijlage 1: Begripsomschrijvingen voor toeristisch-recreatieve voorzieningen en activiteiten (zoals bedoeld in Structuurvisie Recreatieconcentratiegebieden)

Kleinschalige verblijfsrecreatie in bestaande gebouwen:

een verblijfsrecreatieve voorziening in de bestaande bebouwing (woonbebouwing, bijgebouwen) ondergeschikt aan de hoofdfunctie.

Extensieve verblijfsrecreatie:

die vormen van recreatie gericht op verblijf buiten de eigen woning, waarbij tenminste één overnachting plaats vindt in een recreatief nachtverblijf en waarbij in het algemeen het beleven van rust voorop staat en het aantal recreanten per oppervlakte-eenheid beperkt is.

Kleinschalige dagrecreatie:

vormen van recreatie met een beperkte omvang en uitstraling en gericht op het beleven van het buitengebied, zoals: verhuur van fietsen, verhuur van kano's, verhuur van huifkarren, pony's etc., uitvoeren van ambachten (kaasboerderij e.d.), tuinbezichtiging en bezichtiging historisch deel boerderij, schuur e.d.

Extensieve dagrecreatie:

die vormen van openluchtrecreatie, waarbij in het algemeen het beleven van rust voorop staat en het aantal recreanten per oppervlakte-eenheid beperkt is. Voorbeelden zijn fietsen en wandelen.

Kleinschalige recreatie als nevenactiviteit bij een agrarisch bedrijf:

vormen van kleinschalige dagrecreatie en extensieve verblijfsrecreatie als nevenfunctie bij een agrarisch bedrijf. Het agrarisch bedrijf blijft de hoofdfunctie op het perceel.

Kleinschalige horeca:

horeca die gericht is op het verstrekken van maaltijden en dranken voor gebruik ter plaatse en die gerelateerd is aan de recreatieve functie van het buitengebied of qua aantallen personen gerelateerd aan de verblijfsaccommodatie op het betreffende perceel.

Verenigingskamperen/ groepskamperen:

het gelegenheid geven op een daarvoor bedoeld kampeerterrein tot het plaatsen of geplaatst houden van kampeermiddelen door groepen uitgaande van een vereniging of andere organisatie met een doelstelling van sociale, culturele, educatieve of wetenschappelijke aard, gedurende een korte, aaneengesloten periode.

Deze vorm van kamperen zal in de praktijk niet zo vaak voorkomen. Een nadere normering is dan ook niet noodzakelijk.

Recreatiewoning:

een permanent ter plaatse aanwezig voor wisselende bewoning bedoeld gebouw, geen woonkeet en geen caravan of ander bouwsel op wielen zijnde, bestemd om uitsluitend door (het huishouden van) een persoon of daarmee gelijk te stellen groep van personen dat/die zijn hoofdverblijf elders heeft, gedurende een gedeelte van het jaar te worden bewoond.

Recreatieappartement:

idem recreatiewoning, waarbij geldt dat er sprake is van één of meerdere zelfstandige units/eenheden in een gebouw (bestaand of nieuw).

POUDEROYEN
compagnons